

Saitos Lajos

Egy szonett-regényről

Zilahy L. Ágnes: *Az vagyok, aki vagyok...*

„Jót s jól! Ebben áll a nagy titok...” Jut eszünkbe Kazinczy Ferenc örökbecsű versora, amikor Zilahy L. Ágnes író, *Az vagyok, aki vagyok...* című, újabb regényét ajánljuk az olvasó figyelmébe. Ugyanis a családi és az írói név kötelez. Nyílt titok, hogy a Székesfehérvárott élő és alkotó szerző apai ágon rokonságban áll a mostanság mellőzött Zilahy Lajos íróval. Zilahy L. Ágnes tanárként, számos pedagógiai szakkikk mellett, kezdett bele a szépírásába, és nem is akármilyen sikerrel. Néhány éve debütált *Lányok, anyák, utazások* című kisregényével, amelyben az író egy fantasztikus utazásra invitálta olvasóit: Bali és Capri szigetére. A tájleírásokon felül spirituális tartalmakkal, szerelmi szállal, tanulságos történetekkel, és az életből vett példákkal fűszerezte meg írását. Sajnos, azonban ez a könyve visszhang nélkül maradt.

Jelen kötete pedig párkapcsolati problémákat feszeget. Mint az író önvallomásában mondja: láttelepet kíván adni a mai fiatalok, a „húszasok-harmincasok” életfelfogásáról, gondolkodás módjáról. A kisregény fókuszában a barátság, ármány, hűség, összetartozás, az elfogadás és bizalom, valamint: a szerelem, megcsalás, féltékenység, majd a szakítás áll. Első olvasásra a recenzensnek a 18. század második felének francia regényírója, Laclos – teljes nevén: Pierre-Ambroise Choderlos de Laclos *Veszedelmes viszonyok* című levélregénye jutott eszébe. Laclos – mert elsősorban katona volt – írt stratégiai értekező prózát is, *A háborúról és a békéről* címmel, de e regénystruktúra – a levélregény – megújítói közt tartják számon. A *Veszedelmes viszonyok* magyar fordításban a múlt század '70-es éveiben jelent meg.

A magyar prózaírók közül pedig Temesi Ferenc nevét említhetnénk, aki *Látom, nekem kell lemennem* novellafüzér kötetét meghaladva, *Por* című, rendhagyó regényével állóvizet kavart a kortárs irodalomban. A *Por* ugyanis lexikon-regény, címszavakra írt szócikkek gyűjtemé-nye, lexikon méretű terjedelemben, amely mára már az életműkiadás része.

Nos, Zilahy L. Ágnes műve, szövevényes kisregénye okán került párhuzamba állításra. S a tizenégy fejezetre osztott mű, az egyes fejezetcímek egybeolvasásával – Őrült pillanatok; Pont ott party; Panellét; Anya és lánya; Szülinapi meglepi; Szerelem a láthatáron; Martin újra elemében; Barátnők; Szakítás; Marió otthona; Holiday Ibiza; Heart; A buli; Korházban – akár egy szonett kezdő és csonka sorai is lehetnének, mint ahogyan egy-egy fejezet szonett is lehet, prózában megír-

va. Az írónak mértéktartó, s rendkívül fegyelmezett stílusa enged következtetni mindezekre. S az egész könyv pedig – minden túlzás nélkül – mester szonett: azaz szonett-regény.

A cselekmény időben a Pont ott party-tól és A buli című fejezetekkel az egyetem évekére utalhat. A regény helyszínei többnyire a fővároshoz köthetők, de egy meg nem nevezett vidéki kisváros is fölbukkan a leírásokban. S ha már leírások, azok mértékadóan kevesek, inkább dialógusokra épül föl az írás. A mű szereplői az egyetem évek alatt – felnőttéérésük során megismerik, mi is a szerelem, a szex? Milyen is a lélek nélküli ölelés?! Ha igazán szeretik egymást a szereplők, hagyják-e, hogy a társuk tapasztaljon, tanuljon, szabadon hallja meg szíve hangját, hogy ráébredjen saját erejére? Van itt minden afelntötté válás során: szexualitás, pénz, kábítószer, hatalom s jövőkép. Hogyan érdemes élni? A leg-tisztább vágyak szerint vagy attól függően, hogy vágyaink keserűek vagy édesek, fanyarok vagy boldogok. Elég csak vágyni a boldogságot a képzelet kósza szárnyán? Eljutnak-e szereplőim a valós felismeréshez, - Az vagyok, akik vagyok... – képesek-e sorsfordító döntéseket hozni életük sorskerekén – fogalmazza meg gondolatait regényével kapcsolatban az író.

A kisregény érdekessége, hogy elsősorban férfi szereplői: Krisz, a modell; Martin, a művész; Mária, az informatikus és vállalkozó szemszögéből közelíti meg e kardinális kérdés-csoportot, akik önmaguk életszemléletét nyíltan felvállalják. A regény sztorija nyílt végű, így továbbgondolásra készíti az olvasót.

A kellemes küllemű könyv borítóját, S. Gömöri Dorottya grafikája felhasználásával Pereszlényi Helga tervezte, s a grafikus művész néhány képe látható a könyvben is. S ne várjon az olvasó obszcén és durva szavakat, attól mentes Zilahy L. Ágnes kisregénye. Az tartják az irodalmi berkekben, hogy egy könyvet mindenki meg tud írni, de a második mű a mérvadó – Szép Ernővel szólva – ezen a „be ronda” pályán. Ajánljuk hát Zilahy L. Ágnes kisregényét bármely felnőtt korosztály olvasóinak figyelmébe!

(Hugarovox Kiadó, Budapest, 2019)